

АНОТАЦІЇ

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ В СІЛЬСЬКІЙ ШКОЛІ

Леонід Базильчук

Підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва до позакласної роботи в школі при вивченні спецкурсу «Мистецтво кераміки в позакласній роботі школярів»

У статті розглядається учитель як особистість педагогічного процесу, який є головною рушійною силою в освітній системі. Суспільство зацікавлене в підготовці учнів, орієнтованих на гуманістичні цінності. Тому велике значення набуває мистецтво, яке розглядається як інструмент для розвитку мислення. Найбільш доступним для сприйняття дітей і наслідування є народне мистецтво.

Ключові слова: художня кераміка, позакласна робота, педагогічний досвід, учитель образотворчого мистецтва.

Руслан Кубанов

Методологічні засади використання системного підходу в дослідженні якості професійної підготовки студентів вищого навчального закладу

У статті розглянуто та проаналізовано основні погляди науковців до тлумачення системного підходу в педагогічній науці. Також визначено особливості використання системного підходу в процесі дослідження якості професійної підготовки студентів вищого навчального закладу. Установлено, що аналіз систем дає можливість з'ясувати, з яких саме компонентів утворюється система. Підкреслюється, що головна мета функціонування університету – це якість професійної підготовки студентів-випускників на «виході» з навчального закладу.

Ключові слова: системний підхід, студенти, вищий навчальний заклад, якість вищої освіти, якість професійної підготовки студентів.

Ірина Савельєва

Вимоги до ІКТ-компетенції вчителів, які беруть участь у дистанційному навчанні

В статті розглянуті ролі, які можуть приймати вчителі в дистанційному навчанні. Описані головні функції та ІКТ-компетенції в залежності від обраної ролі вчителя.

Підготовка всіх вчителів поки ще не достатня для використання дистанційних засобів в своїй професійній діяльності. Проаналізувавши дану статтю, вони мають можливість з'ясувати потрібні їм ІКТ-компетенції для обраної ролі в дистанційному навчанні.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, дистанційне навчання, ІКТ-компетенції вчителів.

ДИДАКТИКА, МЕТОДИКА, НОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Роман Безлюдний

Граматичний мінімум для початкового етапу навчання англійської мови (особливості відбору)

Стаття присвячена проблемі відбору граматичного мінімуму для початкового етапу навчання англійської мови. Автором визначаються умови інтенсифікації навчального процесу та зміст вивчення іноземних мов у початковій школі. В статті обґрунтовуються вимоги до граматичного мінімуму, методи і прийоми його введення і закріплення. Автор систематизує і узагальнює результати досліджень частотності вживання дієслівних форм англійської мови в сучасному діалогічному

спілкуванні й художній прозі. З огляду на розглянуті в статті вимоги до граматичного мінімуму і принципи відбору мовного матеріалу, автором представлений граматичний мінімум початкового етапу навчання англійської мови.

Ключові слова: зміст, навчання, граматичний мінімум, інтенсифікація, уміння, навички, мовлення, відбір, активний, пасивний, критерії, принципи, методи, прийоми, етап.

Вікторія Валюк

Стан проблеми використання історичного матеріалу як засобу формування мотивації вивчення хімії в середній школі

У статті визначено теоретико-методологічні основи методики використання історичного матеріалу як засобу формування мотивації при вивченні хімії в середній школі: підходи (інтегративний, системний, історико-логічний), провідні ідеї (мотивації, гуманізації, модернізації освіти) та принципи (інтеграції, історизму, який виховує і розвиваючого навчання). Зазначено, що в методиці навчання основними способами включення історичного матеріалу в навчальний процес є: хронологічний, біографічний та проблемний. Показано, що історичний підхід до навчання сприяє реалізації ряду функцій. Найбільш важливе значення мають функції: інтегративна, гуманістична, виховна, розвиваюча, стимулююча, самоосвітня, активізації пізнавальної діяльності.

Ключові слова: історичний матеріал, історико-хімічний матеріал, процес навчання хімії, історія розвитку хімії.

Борис Грудинін

Організація дослідницької діяльності учнів у процесі навчання фізики як педагогічна проблема

У статті проаналізовано питання ефективності використання в навчально-виховному процесі з фізики загальноосвітньої школи дослідницьких проектів. Сформульовано принципи організації дослідницької діяльності учнів у процесі навчання фізики. Подано інформацію щодо ефективності використання протягом 2005–2014 рр. дослідницьких проектів з фізики для учнів 7–11 класів; описуються труднощі, з якими стикаються учні в процесі роботи над дослідницькими проектами.

Ключові слова: діяльність, дослідницька діяльність, дослідницький проект.

Ірина Демченко

Навчання, виховання і творчий розвиток учнів інклюзивної початкової школи в інтерактивній грі

У статті розглядаються питання творчого розвитку молодших школярів, висвітлюється роль ігрової діяльності, дається характеристика та класифікація ігрової діяльності й на цій основі виокремлено її педагогічний аспект, обґрунтовано та показано на прикладах навчально-виховну й розвивальну сутність інтерактивної гри, сформульовано основні вимоги до проведення інтерактивних ігор на заняттях з образотворчого мистецтва в інклюзивній початковій школі.

Ключові слова: творчий розвиток, інклюзивне виховання, молодші школярі, інтерактивна гра, урок образотворчого мистецтва.

Дмитро Десятов

Організація рефлексивної діяльності учнів на уроках історії в старших класах

В статті визначаються види рефлексії, які зумовлюють методичні прийоми, спрямовані на організацію рефлексивної діяльності учнів на уроках історії в старших класах; обґрунтовується введення рефлексії як повноцінного компонента уроку та

процедури експлікації в проведенні навчальної дискусії; встановлюється зв'язок між аспектами критичного мислення та рефлексивними питаннями; наводяться приклади типових навчальних ситуацій, що передбачають осмислення й усвідомлення учнями підстав процесу мислення.

Ключові слова: рефлексія, критичне мислення, методика навчання історії.

Світлана Зубова, Людмила Лисогорова

Підготовка дитини дошкільного віку до вивчення математики в школі

У статті визначено, що існують об'єктивні і суб'єктивні труднощі в підготовці дитини дошкільного віку до вивчення математики в школі. Описується програма інтелектуального розвитку дошкільників на математичному змісті «Інтелект». Запропонована програма є інтегративною, об'єднувальною предметні галузі математики та мови. Універсальні навчальні вміння є її системоутворювальним стрижнем. Спеціальна спрямованість програми на формування у дітей універсальних умінь не протиставляється необхідності навчання дітей конкретно-предметним знанням: усі названі вміння формуються в єдності.

Ключові слова: підготовка дошкільнят, формування загальноінтелектуальних умінь, універсальні пізнавальні вміння, навчання математики.

Валентина Коваль

Ефективні форми й методи організації професійної підготовки майбутніх учителів-словесників

У статті проаналізовано ефективні форми й методи організації професійної підготовки майбутніх учителів-словесників. До ефективних форм навчання віднесено наступні: лекція, практичне заняття, семінар, лабораторна робота, майстер-клас, індивідуальні навчальні заняття, факультатив, форми позанавчальної роботи. Автором доведено ефективність таких методів організації професійної підготовки майбутніх учителів-словесників: імітаційних, методу проблемного викладу навчального матеріалу, створення методичних проєктів-презентацій, ігрових вправ тощо.

Ключові слова: форма, метод, технологія, лекція, практичне заняття, лабораторна робота, семінар, майстер-клас, факультатив.

Вікторія Конопля, Світлана Гончарова

Застосування чисел Фібоначчі до задач геометрії

У статті розкрито мотивацію необхідності вивчення чисел Фібоначчі на факультативних заняттях математики або на гуртках для підвищення зацікавленості учнів математикою. Висвітлено основні відомості й цікаві властивості чисел Фібоначчі та золотій пропорції. Продемонстровано використання чисел Фібоначчі в геометрії (золотий переріз, золотий прямокутник, золотий трикутник, золотий кубоїд). Наведено приклад застосування формули Біне до розв'язування задач з геометрії.

Ключові слова: числа Фібоначчі, золота пропорція, формула Біне, задача, геометрія, факультативні заняття, гуртки.

Сергій Куценко

Інтерактивна дошка на уроках історії

В статті проаналізовано перспективи впровадження новітніх інформаційних технологій в галузі освіти. Обґрунтовуються методичні особливості застосування інтерактивної дошки на уроках історії, а також даються рекомендації щодо різних типів завдань із її застосуванням. Вказується на переваги використання

інтерактивної дошки в порівнянні зі звичайною класною дошкою. Аналізується ефективність використання мультимедійних технологій у навчальному процесі.

Ключові слова: інтерактивна дошка, інформаційні технології, інформатизація освітнього процесу, мультимедійний комплекс, уроки історії.

Світлана Луців

Евристична бесіда на уроках української мови в початкових класах як метод проблемно-розвивального навчання

У статті проаналізовано теоретико-методологічні засадами проблемного навчання; розкрито особливості використання евристичної бесіди на уроках української мови в початкових класах як методу проблемного навчання; описано специфіку подачі матеріалу з української мови методом евристичної бесіди. Доводиться важливість запитань до евристичної бесіди у процесі вивчення української мови в початкових класах. Подано зразки евристичних бесід для вивчення мовних тем у четвертому класі.

Ключові слова: освіта, метод, навчання, евристична бесіда, знання, проблемна ситуація, мотивація.

Ірина Нестайко

Роль і значення активних методів навчання в навчальному процесі сучасної школи

У статті розкрито роль і значення активних методів навчання в навчальному процесі сучасної школи, виокремлено певні групи методів, які допоможуть розвинути основні компетенції учня, охарактеризовано метод «проекту» в навчальній діяльності, визначено, як застосування активних методів впливає на самого вчителя, доведено ефективність застосування активних методів у навчальному процесі.

Ключові слова: вчитель, учень, навчальна діяльність, дидактичний процес, активні методи навчання, проблемне навчання.

Лілія Рябовол

Лекція та семінарське заняття як форми навчання правознавства в старшій школі

Визначено поняття лекції та семінарського заняття. Акцентовано увагу на видах лекції за такими критеріями, як: характер викладу матеріалу і навчально-пізнавальної діяльності учнів (інформаційно-пізнавальні та проблемні); дидактична мета і місце у навчальному процесі (вступна, поточна, оглядова, настановча, заключна). Висвітлено особливості підготовки, організації та проведення, структура лекції й семінару, вимоги, дотримання яких викладачем забезпечує їх ефективність та успішність. Встановлено роль і значення систематичного проведення семінарських занять у процесі навчання правознавства.

Ключові слова: навчання правознавства, форма навчання, лекція, семінарське заняття, самостійна робота.

Валентина Тернопільська

Формування комунікативної культури старшокласників засобами телекомунікаційних проектів

У статті здійснено аналіз поняття «комунікативна культура старшокласника». Розкрито особливості формування комунікативної культури у старшокласників засобами телекомунікаційних проектів. З'ясовано механізм цього процесу. Розглянуто особливості застосування телекомунікаційних проектів у позашкільних навчальних закладах.

Ключові слова: старшокласник, комунікативна культура, телекомунікаційний проект, школа, позашкільний навчальний заклад.

Олена Трифонова

До проблеми усвідомлення дітьми дошкільного віку звукової системи рідної мови

У статті узагальнено погляди вчених щодо усвідомлення дітьми дошкільного віку звукової системи рідної мови: названо п'ять етапів розвитку усвідомлення дитиною звукової системи рідної мови (перші три з яких дитина проходить у ранньому дитинстві, два останніх – у дошкільному віці), показники свідомого ставлення дітей до фонетичної системи мови; з'ясовано, що саме звукове мовлення є засобом комунікації людей, тому вивчення звукової системи рідної мови допомагає усвідомити низку фонетичних явищ. Визначено, що оволодіння звуками рідної мови є чинником звукової культури мовлення.

Ключові слова: звукова культура мовлення, діти дошкільного віку, усвідомлення мови.

Олександр Ящик

Системи комп'ютерної математики в ієрархії засобів розв'язування математичних задач

У статті обґрунтовано актуальність використання систем комп'ютерної математики в процесі формування компетентностей школярів у галузі алгоритмізації та програмування при поглибленому вивченні інформатики в старших класах основної школи; проведено порівняльний аналіз існуючих комп'ютерних математичних пакетів зарубіжних і вітчизняних розробників; обґрунтовано освітній потенціал системи комп'ютерної математики Maple.

Ключові слова: алгоритмізація та основи програмування, поглиблене вивчення, системи комп'ютерної математики, програмні засоби.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ Й УЧНЯ

Іщенко Людмила

Педагогічний супровід розвитку здатності до особистісної саморегуляції в старших дошкільників

У статті розкривається фундаментальна особистісна функція дитини дошкільного віку – здатність до саморегуляції, яка є однією із властивостей індивідуальності особистості, яка передбачає рефлексію змісту власної та спільної діяльності, її соціальної та особистісної значущості, можливостей особистісної самореалізації через цю діяльність. Визначено умови успішної особистісної самореалізації старшого дошкільника, зокрема: створення розвивального середовища орієнтує старших дошкільнят активної суб'єктної позиції; збагачення виховного процесу ціннісно-емоційним змістом через організацію різних видів творчої діяльності та спілкування; єдність зусиль педагогів і батьків, спрямованих на розвиток у старших дошкільників здатності до рефлексії, корекції результатів своєї діяльності та поведінки.

Ключові слова: індивідуальність особистості, розвиток особистості, особистісна саморегуляція старшого дошкільника.

Василь Резнік

Історичні форми виховання дітей-сиріт у контексті сучасної опіки в Україні

У статті висвітлено історичну доцільність функціонування дитячих будинків та прийомних сімей як альтернативних форм виховання та соціальної опіки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки, оскільки сім'я є одним із найважливіших інститутів соціалізації дитини, персональним навколишнім середовищем її гармонійного розвитку. Охарактеризовано особливості функціонування дитячих будинків сімейного типу та умови формування особистості дитини-сироти в сімейному оточенні.

Ключові слова: діти-сироти, сім'я, усиновлення, дитячі будинки, деінституціоналізація, сімейне виховання, депривовані діти, соціалізація, прийомна сім'я.

Світлана Семчук

Дитинство в сучасному інформаційному суспільстві

Стаття присвячена проблемі становлення особистості дитини-дошкільника в контексті впливу комп'ютерних технологій. Дається ретроспективний аналіз поглядів науковців з означеної проблеми. Розкритоаспекти особистісних якостей молодого покоління, які формуються під впливом комп'ютерних технологій. Виокремлено ознаки Інтернет-залежності дітей дошкільного віку.

Ключові слова: комп'ютерні технології, дитина дошкільного віку, дошкільний навчальний заклад.

Оксана Стріхар

Педагогіко-психологічні проблеми музичного розвитку дітей

У статті розглядається таке явище як обдарованість, яке є основною складовою в музичному розвитку дитини. З'ясовано, що таке обдарованість, які компоненти входять у її структуру, в яких взаємовпливах вони перебувають, як співвідносяться між собою загальна й спеціальна обдарованість, що є головним, а що другорядним у її структурі. Також визначено, яку роль відіграють у прояві й розвитку обдарованості закладений природою потенціал і оточуюче дитину середовище, які психологічні особливості характерні для дітей. Крім того, виявлено якості особистості, від яких залежить розвиток обдарованості, і, впливаючи на які, можна домогтися високого рівня прояву й розвитку потенційних можливостей дитини.

Ключові слова: обдарованість, музичний розвиток, здібності, дитина, творчість.

ВИХОВНА РОБОТА

Галина Бондаренко

Виховання дітей у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу

У статті розглянуто проблему соціалізації дітей-сиріт і дітей, що залишилися без батьківської опіки. З'ясовано зміст понять «дитина, яка залишилася без батьківської опіки», «прийомна сім'я». Висвітлено проблеми виховання дітей-сиріт у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, з якими стикаються прийомні батьки. Розглянуто стосунки між всіма членами прийомної сім'ї. Визначено напрями роботи прийомних батьків щодо адаптації прийомних дітей. Означено важливість підтримки прийомної сім'ї фахівцями.

Ключові слова: діти-сироти; діти, що залишилися без батьківської опіки; прийомна сім'я; дитячий будинок сімейного типу; піклування; виховання; проблеми.

Марія Гоголь-Саврій

Підсумки підготовки студентів-майбутніх класних керівників до впровадження гендерного підходу в загальноосвітні школи України

В статті відзначено недостатню обґрунтованість концептуальних завдань гендерної підготовки студентів. Розроблено модель підготовки майбутніх класних керівників до впровадження гендерного підходу у загальноосвітні школи України. Проведено діагностику готовності студентів до гендерного виховання школярів. Виділено критерії оцінки ефективності цієї моделі та запропоновано шляхи вдосконалення підготовки студентів у вищезгаданому напрямі.

Ключові слова: гендерний підхід, гендерне виховання, класний керівник, гендерна соціалізація.

Олена Москаленко

Трудове виховання дитини в педагогічному доробку філантропістів

В статті автор аналізує виховання дитини в процесі її трудової діяльності. Автором також проаналізовані шляхи впровадження нових прогресивних методів та форм трудового виховання. Визначено, що праця є одним із провідних чинників гармонійного виховання дітей. Зміцнення фізичних сил, уміння працювати є засобами підготовки до практичної діяльності в житті.

Ключові слова: виховання, трудове виховання, дитина, розвиток.

Ольга Рябошапка

Діагностика готовності вихователів до виховання в дошкільників поваги до старості та людей похилого віку

У статті розкривається і обґрунтовується актуальність підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів до виховання у дітей старшого дошкільного віку поважного ставлення до старості та людей похилого віку. Подається аналіз сучасного стану виховання у дошкільників поважного ставлення до старості та людей похилого віку, діагностика готовності педагогів до такого виду діяльності на практиці в умовах дошкільного навчального закладу.

Ключові слова: шанобливе ставлення, старість, людина похилого віку, поважне ставлення, виховання дітей дошкільного віку, підготовка студентів.

Тетяна Саковська

Сутність діалогу культур у процесі міжкультурного виховання

У статті подано ряд визначень діалогу культур, висвітлено поняття діалогу культур та його сутність у процесі міжкультурного виховання. Визначаються конкретні умови існування та розвитку діалогу культур у процесі міжкультурного виховання та аналізується зв'язок між поняттями «міжкультурна взаємодія – міжкультурна комунікація – діалог культур – міжкультурне виховання». Акцентується увага на діалозі культур як засобі встановлення взаєморозуміння та толерантності у процесі міжкультурного виховання.

Ключові слова: діалог культур, міжкультурний діалог, толерантність, міжкультурне виховання.

Світлана Совгіра

Принципи наступності та неперервності в екологічному вихованні

У статті розглянуто основні принципи екологічного виховання – наступності та неперервності. Подана характеристика сутності кожного з них. Розкрито ефективність екологічного виховання, починаючи з сім'ї, яка є природнім середовищем для дитини, джерелом знань про рідний край, навколишню природу, природоохоронні звичаї і традиції. Доведено, що неперервність в екологічному вихованні може бути забезпечена оптимальною організацією наступності між дитячим садком і школою, школою й іншими навчальними закладами.

Ключові слова: наступність, неперервність, екологічне виховання, сім'я, дитячий садок, школа.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Галина Білавич

Форми позашкільного виховання господарської культури дітей та юнацтва в Західній Україні наприкінці XIX – на початку XX ст.

Наприкінці XIX – на початку XX ст. у Західній Україні українські громадські товариства та організації («Сільський господар», «Просвіта» та ін.) вагомо сприяли

підвищенню господарської культури дітей та юнацтва, а також дорослого населення. Були вироблені оригінальні концепція і система масового національного господарсько-економічного просвітництва українського населення. Важливе місце в системі позашкільного господарського виховання посідали масові заходи: свята, урочистості, виставки, екскурсії, наради, міжнародні форуми тощо.

Ключові слова: українські громадські товариства, господарська культура, свята, виставки, екскурсії.

Нестор Гупан

Диференціація змісту шкільних підручників суспільствознавчих предметів (60–70-ті рр. XX ст.)

У статті висвітлено основні підходи до диференціації змісту шкільних підручників суспільствознавчих предметів у 60–70-х рр. XX ст. Наголошується, що в навчальних книгах домінувала зовнішня диференціація, котра переважно проявлялась в упорядкуванні ідеологічних складових змісту. Внутрішня диференціація спостерігається лише фрагментарно у структуруванні змістових складових частин шкільних підручників та різновидах посібників створених для потреб функціонування факультативів, які не дублювали базові навчальні предмети, а доповнювали та поглиблювали їх.

Ключові слова: шкільні підручники, диференціація, зміст, базові навчальні предмети.

Тетяна Коляда

Позашкільна робота в елітній школі Великобританії. Дискурс XIX – поч. XX ст.

У статті розглянуто позашкільну роботу в елітній школі типу «публік скулз» у Великобританії на період XIX – поч. XX ст. З огляду на узагальнення наукових позицій встановлено різницю між позакласною та позашкільною роботою у «публік скулз», охарактеризовано індивідуальні, групові та масові форми позакласної роботи, розкрито специфіку їх діяльності. На основі дослідження визначено зміст та мету позашкільної діяльності «публік скулз» зазначеного періоду, встановлено основні принципи позашкільної діяльності.

Ключові слова: елітна школа, «публік скулз», позашкільна робота, індивідуальні форми роботи, групові форми роботи, масові форми роботи, зміст, мета, принципи.

Артем Стрижаков

Н. Заглада як етнограф дитинства

Стаття присвячена науковій спадщині ученого, етнографа-педагога Ніні (Леонілі) Борисівні Загладі. Зазначено, що саме Н. Заглада описала явища дитячого побуту, тобто «дитячу субкультуру» і зробила це вперше в українській етнографії, а її праця «Побут селянської дитини» є одним з перших і досі єдиним в Україні дослідженням з етнографії дитинства.

Ключові слова: етнопедagogічна спадщина, вітчизняна педагогіка дитячий побут, етнографія дитинства.

Наталія Тіхонова

Історіографія дослідження взаємозв'язку школи, сім'ї та громадськості у вихованні учнів (1945–1991 рр.)

У статті розкривається історіографія дослідження взаємозв'язку школи, сім'ї та громадськості з 1945 по 1991 рр. У дослідженні проаналізовано особливості виховного процесу в контексті суспільно-політичного, соціально-економічного та культурно-освітнього розвитку; схарактеризовано етапи становлення і розвитку

взаємозв'язку школи, сім'ї та громадськості у вихованні учнів. Педагогічний взаємозв'язок школи, сім'ї та громадськості постає явищем, що виникло через практичну потребу пристосування молодих поколінь до умов суспільного життя.

Ключові слова: взаємозв'язок, виховання, етапи дослідження, співпраця школи, сім'ї та громадськості.

Євгенія Тунік

Загальні тенденції розвитку теорії методів управління в педагогічній теорії та практиці в другій половині XX – початку XXI ст.

У статті піднімається актуальна на сучасному етапі проблема методів управління в загальноосвітній школі. Автором ґрунтовно проаналізовано поняття, класифікації, факти, принципи, закономірності, на основі яких визначені тенденції розвитку теорії методів управління загальноосвітнього навчального закладу в другій половині XX – початку XXI ст. На основі тенденцій розвитку теорії методів управління з'ясовано вплив внутрішніх та зовнішніх факторів, а також періоди розвитку вітчизняної теорії методів управління в досліджуваній період.

Ключові слова: загальноосвітня школа, метод, управління, тенденція, теорія, розвиток.

Юрій Чопик

Прагматизм як напрям зарубіжної реформаторської педагогіки кінця XIX – першої третини XX ст.: реценція вітчизняних дослідників

У статті проведено критично-конструктивний аналіз наукових робіт вітчизняних радянських і сучасних дослідників педагогіки прагматизму як одного з напрямів світового реформаторського руху кінця XIX – першої третини XX ст. На основі систематизації та комплексного вивчення загальних робіт з історії педагогіки, дисертаційних та монографічних робіт, статейних публікацій показані досягнення, вузькі місця і перспективи подальшого вивчення порушеної проблеми.

Ключові слова: українська педагогічна наука, реформаторська педагогіка, педагогіка прагматизму, Дж. Дьюї.

Оксана Шаповал

Формування соціальної спрямованості педагогічної діяльності І. Соколянського

Стаття присвячена діяльності Івана Соколянського як громадського діяча, науковця та педагога-практика, професора, дефектолога, одного із фундаторів вітчизняної сурдопедагогіки і тифлопедагогіки, висвітленню його внеску в розвиток соціального виховання сліпоглухонімих дітей. Зазначається, що Іван Соколянський в своїй педагогічній діяльності велику увагу приділяв дослідженню ролі громадськості у створенні умов для розвитку і підтримки дітей з комплексними вадами.

Акцентується увага на тому, що Іван Панасович був одним із перших українських вчених, чю увагу привернули люди з комплексними вадами, а у педагогічній практиці – рятівником і ланкою, яка пов'язувала дитину з навколишнім світом.

Ключові слова: педагогічна діяльність, Іван Соколянський, тифлосурдопедагогіка, комплексні вади, експериментальна педагогіка, сурдопедагогіка.

Ольга Штик

Умови і чинники формування П. Петерсена як німецького педагога-реформатора

У статті розглядаються основні умови і чинники формування П. Петерсена як німецького педагога-реформатора. Автором висвітлено основні моменти, на яких ґрунтувалося формування і становлення П. Петерсена як педагога-реформатора.

Ключові слова: П. Петерсен, педагог-реформатор.